

اتحادیه دانشگاههای جهان اسلام و نقش دانشگاههای ایرانی

info@navazeni.ir

دکتر بهرام نوازی*

درست شبیه سازمان علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) که برای سازماندهی و هم‌اندیشی علمی-آموزشی-پژوهشی در دانشگاههای جهان، اتحادیه بین‌المللی دانشگاهها را تشکیل داده است، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان کنفرانس اسلامی (آی‌سی‌اسکو) نیز تأسیس شد تا در جهت دورنمای امت واحده، نسبت به ارتقاء آموزش، پژوهش در همه زمینه‌های علمی، تبادل یافته‌های علمی و استادان و دانشجویان و پژوهشگران در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی جهان اسلام، بکارگیری دستاوردهای علمی در خدمت توسعه سطح زندگی و برطرف نمودن نیازهای جوامع اسلامی، گسترش آموزش زبان قرآنی و فرهنگ اسلامی در میان اعضاء، تشویق همفکری و همکاری و همزیستی مسالمت‌آمیز میان آنها و افزایش هر چه بیشتر تعداد اعضاء اقدام نماید. اما از آنجا که ابزار و امکانات در اختیار دانشگاههای عضو این اتحادیه محدود است نمی‌توان انتظار داشت این اتحادیه در فرصت مشخصی به این اهداف دست یابد. علاوه بر این، تعداد ۵۷ کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی در مقایسه با ۱۹۲ عضو سازمان ملل متحد و ضعف اقتصادی و وابستگی سیاسی بسیاری از این کشورهای اسلامی خود مانع جدی در تحرک سریع و مستقلانه این اتحادیه دانشگاهی می‌باشد. از این ناگواری این است که دانشگاههای ایرانی به این فرصت بکر برای پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی بی‌توجه هستند و تاکنون تعداد اندکی از دانشگاههای ایرانی به عضویت این اتحادیه درآمده‌اند و آنها بی‌هم‌گونی هم که سالها عضو این اتحادیه شده‌اند استفاده مطلوبی از عضویت خود نکرده‌اند. این مقاله تلاش می‌کند تا ضمن بررسی تاریخچه و اساسنامه این اتحادیه، اهداف و برنامه‌های آن را ارزیابی و اقدامات آن را برای پیشبرد اهداف اتحادیه تحلیل نماید. این مقاله امیدوار است بتواند راهکاری برای مشارکت هر چه فعالانه‌تر دانشگاههای ایرانی در این اتحادیه ارائه نماید.

کلیدواژه‌ها: سازمان کنفرانس اسلامی، اتحادیه دانشگاههای جهان اسلام، دانشگاه، جمهوری اسلامی ایران